

F15

N:o 18

(Suomen asetuskokoelman n:o 261/75.)

Asetus eläinten suojelamista kansainvälisten kuljetusten aikana koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta.

Annettu Helsingissä 11 päivänä huhtikuuta 1975.

Ulkoasiainministerin esittelystä säädetään:

Sitten kun tasavallan presidentti on 20 päivänä joulukuuta 1974 päättänyt, että Suomi liittyy Pariisissa 13 päivänä joulukuuta 1968 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen eläinten suojelemiseksi kansainvälisten kuljetusten aikana ja Suomen liittymiskirja on 4 päivänä helmikuuta 1975 talletettu Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan, sanottu yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan 5 päivänä elokuuta 1975 niin kuin siitä on sovittu.

EUROOPPALAINEN YLEISSOPIMUS

eläinten suojelemiseksi kansainvälisten kuljetusten aikana

Tämän yleissopimuksen allekirjoittaneet Euroopan neuvoston jäsenvaltiot,

katsoen Euroopan neuvoston tarkoituksena olevan suuremman yhtenäisyyden saavuttaminen jäsenmaiden välillä niiden yhteisen kulttuuritaustansa aatteiden ja pyrkimysten turvaamiseksi ja toteuttamiseksi;

vakuuttuneina siitä, että eläinten kansainvälisessä kuljetuksessa noudatettavat vaatimukset vaikuttavat eläinten hyvinvointiin;

tahtoen mahdollisuuksien mukaan säästää eläimiä kärsimyksiltä kansainvälisten kuljetusten aikana;

katsoen, että tällä alalla voidaan saavuttaa edistystä hyväksymällä ja noudattamalla yhteisiä eläinten kansainvälistä kuljetusta koskevia määräyksiä;

ovat sopineet seuraavasta:

I LUKU

1 artikla

1. Jokainen sopimuspuoli noudattaa tämän yleissopimuksen eläinten kansainvälistä kuljetusta koskevia määräyksiä.

2. Tässä yleissopimuksessa kansainvälinen kuljetus tarkoittaa kaikkia kuljetuksia, joihin sisältyy rajan ylittäminen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita rajaliikennettä

3. Toimivaltaiset viranomaiset siinä maassa, josta eläimet kuljetetaan päättävät, täyttääkö kuljetus tämän yleissopimuksen vaatimukset. Maa, johon eläimet viedään tai läpikulkumaat voivat kuitenkin kiistää määrätyn kuljetuksen täyttävän yleissopimuksen määräykset. Kuljetusta ei kuitenkaan keskeytetä ellei eläinten hyvinvointi ehdottomasti sitä vaadi.

EUROPEAN CONVENTION

for the protection of animals kept for farming purposes

The Member States of the Council of Europe signatory hereto.

Considering that it is desirable to adopt common provisions for the protection of animals kept for farming purposes, particularly in modern intensive stock-farming systems,

Have agreed as follows:

CHAPTER I

General Principles

Article 1

This Convention shall apply to the keeping, care and housing of animals, and in particular to animals in modern intensive stock-farming systems. For the purposes of this Convention "animals" shall mean animals bred or kept for the production of food, wool, skin or fur or for other farming purposes, and "modern intensive stock-farming systems" shall mean systems which predominantly employ technical installations operated principally by means of automatic processes.

Article 2

Each Contracting Party shall give effect to the principles of animal welfare laid down in Articles 3 to 7 of this Convention.

Article 3

Animals shall be housed and provided with food, water and care in a manner which — having regard to their species and to their degree of development, adaptation and domestication—is appropriate to their physiological and ethological needs in accordance with established experience and scientific knowledge.

Article 4

4. Jokainen sopimuspuoli ryhtyy asianmukaisesti varoimenpiteisiin eläinten kärsimysten välttämiseksi tai saattamiseksi mahdollisimman vähäisiksi lakkojen tai muiden ennakoimattomien olosuhteiden estäessä tämän yleissopimuksen määräysten tarkkaa noudattamista. Sopimuspuolet käyttävät ohjeenaan tämän yleissopimuksen periaatteita.

2 artikla

Tämä yleissopimus koskee seuraavien eläinten kansainvälistä kuljetusta:

kotieläimet:

a) kavioläimet, nautakarja, lampaat, vuohet ja siat (II luku);

b) siipikarja ja kanit (III luku);

c) koirat ja kissat (IV luku);

sekä:

d) muut imettäväiset ja linnut (V luku)

e) vaihtolämpöiset eläimet (VI luku).

II LUKU Hevos-, nautakarja-, lammas-, vuohi- ja sikalajeihin kuuluvat kotieläimet

A. YLEISET MÄÄRÄYKSET

3 artikla

1. Ennen kuin eläimet kuormataan kansainvälistä kuljetusta varten on valtuutetun eläinlääkärin tutkittavana ja varmistettava, että ne ovat tarpeeksi hyvässä kunnossa matkaa varten. Tässä yleissopimuksessa valtuutettu eläinlääkäri tarkoittaa toimivaltaisen viranomaisen nimeämää eläinlääkäriä.

2. Kuormaaminen tapahtuu valtuutetun eläinlääkärin hyväksymien järjestelyjen mukaisesti.

3. Valtuutettu eläinlääkäri kirjoittaa todistuksen, jossa tunnistetaan eläimet, todetaan niiden olevan matkan edellyttämässä kunnossa ja mikäli mahdollista, mainitaan käytettävän kulkuneuvon rekisterinumero ja ajoneuvotyyppi.

4 Joissakin sopimuspuolten kesken sovituisissa tapauksissa tämän artiklan määräyksiä ei tarvitse soveltaa.

4 artikla

Eläinten, jotka saattavat synnyttää matkan aikana tai ovat synnyttäneet 48 tuntia sitä ennen, ei katsota olevan matkan edellyttämässä kunnossa.

5 artikla

Viejä-, läpikulku- tai tuojamaan valtuutettu eläinlääkäri

1. The freedom of movement appropriate to an animal, having regard to its species and in accordance with established experience and scientific knowledge, shall not be restricted in such a manner as to cause it unnecessary suffering or injury.

2. Where an animal is continuously or regularly tethered or confined, it shall be given the space appropriate to its physiological and ethological needs in accordance with established experience and scientific knowledge.

Article 5

The lighting, temperature, humidity, air circulation, ventilation, and other environmental conditions such as gas concentration or noise intensity in the place in which an animal is housed, shall have regard to its species and to its degree of development, adaptation and domestication-conform to its physiological and ethological needs in accordance with established experience and scientific knowledge.

Article 6

No animal shall be provided with food or liquid in a manner, nor shall such food or liquid contain any substance, which may cause unnecessary suffering or injury.

Article 7

1. The condition and state of health of animals shall be thoroughly inspected at intervals sufficient to avoid unnecessary suffering and in the case of animals kept in modern intensive stock-farming systems at least once a day.

2. The technical equipment used in modern intensive stock-farming systems shall be thoroughly inspected at least once a day, and any defect discovered shall be remedied with the least possible delay. When a defect cannot be remedied forthwith, all temporary measures necessary to safeguard the welfare of the animals shall be taken immediately.

CHAPTER II

Detailed Implementation

Article 8

1. A Standing Committee shall be set up within a year of the entry into force of this Convention.

2. Each Contracting Party shall have the right to appoint a representative to the Standing Committee. Any member State of the Council of Europe which is not a Contracting Party to the Convention shall have the right to be represented on the Committee by an observer.

3. The Secretary General of the Council of Europe shall convene the Standing Committee whenever he finds it necessary and in any case when a majority of the representatives of the Contracting Parties or the representative of the European Economic Community, being itself a Contracting Party, request its convocation.

voi määrätä lepotaun valitsemassaan paikassa, jossa eläimille on annettava tarvittavaa hoitoa.

6 artikla

1. Eläimillä on oltava tarpeeksi tilaa ja, elleivät erikoisolosuhteet muuta vaadi, tilaa asettua makuulle.

2. Kulkuneuvojen ja säiliöiden tulee olla rakenteeltaan sellaiset, että ne suojelevat eläimiä ankaria sääolosuhteita ja jyrkkiä ilmastonvaihdoksia vastaan. Tuuletus ja ilmatila tulee järjestää kuljetusolosuhteita vastaavaksi ja kuljetettavalle eläinlajille sopivaksi.

3. Säiliöt, joissa eläimiä kuljetetaan, tulee varustaa merkillä, joka ilmoittaa niiden sisältävän eläviä eläimiä, samoin kuin merkillä, joka osoittaa, mikä puoli tulee asettaa ylöspäin. säiliöiden tulee olla helposti puhdistettavia, sellaisia etteivät eläimet pääse karkaamaan, ja rakenteeltaan eläimille turvallisia. Säiliöiden rakenne ei saa estää eläinten hoitoa tai tarkastusta eikä haitata tuuletusta. Kuljetuksen ja käsittelyn aikana tulee säiliöiden aina olla oikea puoli ylöspäin eivätkä ne saa kohtuuttomasti heilahdella tai täristä.

4. Kuljetuksen aikana on eläimille annettava vettä ja niille sopivaa ruokaa asianmukaisiin väliajoin. Eläimiä ei saa jättää ilman ruokaa ja juomaa 24 tuntia pidemmäksi ajaksi. Tätä määräaika voidaan kuitenkin pidentää jos matka määränpäähen voidaan suorittaa kohtuullisessa ajassa.

5. Kavioläimillä on kuljettaessa oltava riimu. Tätä määräystä ei ole sovellettava kouluttamattomien eläinten kohdalla.

6. Jos eläimiä pidetään sidottuina, on köysien tai muiden siteiden oltava niin vahvat, etteivät ne normaaliolosuhteissa matkan aikana katkea, ja niin pitkät, että eläimet voivat tarvittaessa asettua makuulle, syödä ja juoda. Nautakarjaa ei saa pitää sarvista sidottuna.

7. Mikäli kavioläimät eivät ole yksin piltuissa, on niiltä poistettava kengät takajaloista.

8. Yli 18 kuukauden ikäiset sonnit tulisi pitää sidottuina. Niille pannaan nenärengas vain käsittelyä varten.

7 artikla

1. Eri lajien eläimiä kuljettaessa samassa kulkuneuvossa on ne erotettava lajin mukaan. Lisäksi on ryhdyttävä erityistoimenpiteisiin toisiinsa luonnostaan vihamielisesti suhtautuvien eläinten yhteiskuljetuksesta aiheutuvien hankaluuksien välttämiseksi. Eri-ikäisiä eläimiä kuljettaessa samassa kulkuneuvossa on nuoret eläimet pidettävä erillään täysikasvuisista; tätä määräystä ei kuitenkaan sovelleta imettäviin naaraseläimiin ja niiden poikasiin. Nautakarja-, hevos- ja sikalajeihin kuuluvat täysikasvuiset kuohitsemattomat uroseläimet on pidettävä erillään naaraseläimistä. Täysikasvuiset urossiat on myös pidettävä erillään toisistaan samoin kuin

4. A majority of representatives of the Contracting Parties shall constitute a quorum for holding a meeting of the Standing Committee.

5. The Standing Committee shall take its decision by a majority of the votes cast; however, unanimity of the votes cast shall be required for:

a. the adoption of the recommendations provided for in paragraph 1 of Article 9;

b. the decision to admit observers other than those referred to in paragraph 2 of this Article,

c. the adoption of the report referred to in Article 13; this report could set out, where appropriate, divergent opinions.

6. Subject to the provisions of this Convention, the Standing Committee shall] draw up its own Rules of Procedure.

Article 9

1. The Standing Committee shall be responsible for the elaboration and adoption of Recommendations to the Contracting Parties containing detailed provisions for the implementation of the principles set out in Chapter I of this Convention, to be based on scientific knowledge concerning the various species of animals.

2. For the purpose of carrying out its responsibilities under paragraph 1 of this Article, the Standing Committee shall follow developments in scientific research and new methods in animal husbandry.

3. Unless a longer period is decided upon by the Standing Committee, a Recommendation shall become effective as such six months after the date of its adoption by the Committee. As from the date when a Recommendation becomes effective each Contracting Party shall either implement it or inform the Standing Committee by notification to the Secretary General of the Council of Europe of the reasons why it has decided that it cannot implement the Recommendation or can no longer implement it.

4. If two or more Contracting Parties or the European Economic Community, being itself a Contracting Party, have given notice in accordance with paragraph 3 of this Article of their decision not to implement or no longer to implement a Recommendation, that Recommendation shall cease to have effect.

Article 10

The Standing Committee shall use its best endeavours to facilitate a friendly settlement of any difficulty which may arise between Contracting Parties concerning the implementation of this Convention.

Article 11

The Standing Committee may express an advisory opinion on any question concerning the protection of animals at the request of a Contracting Party.

orihevokset.

2. Eläimiä kuljettaviin osastoihin ei saa kuormata tavaraa, joka saattaisi vahingoittaa eläimiä.

8 artikla

Eläinten kuormaamiseen ja purkamiseen käytetään sopivia apuvälineitä, kuten siltoja, rampeja ja laskuportaita. Tämän laitteiston lattian tai pohjan on oltava rakenteeltaan sellainen, että se estää liukastumista ja on se tarvittaessa varustettava turvakaiteilla. Eläimiä ei kuormauksen tai purkamisen yhteydessä saa nostaa päästä, sarvista tai jaloista.

9 artikla

Kulkuneuvojen ja säiliöiden lattioiden on oltava tarpeeksi vahvat kestääkseen kuljetettavien eläinten painon, oltava tiheään rakennetut ja rakenteeltaan liukastumista estävät. Lattialla on oltava sopiva määrä pahoja, jotka imevät ulosteet, mikäli niitä ei voida hoitaa muulla, vähintään yhtä tehokkaalla tavalla.

10 artikla

Eläinten tarpeellisen hoidon varmistamiseksi kuljetuksen aikana on lähetettävien elävien eläinten mukana oltava huoltaja, lukuunottamatta seuraavia tapauksia:

- a) kun elävät eläimet lähetetään varmistetuissa säiliöissä;
- b) kun kuljettaja ottaa suorittaakseen hoitajan tehtävät;
- c) kun lähettäjä on nimennyt henkilön suorittamaan hoitajan tehtävät määrättyissä pysähdyspaikoissa.

11 artikla

1. Hoitaja tai lähettäjän nimeämä henkilö pitää huolta eläimistä, syöttää ja juottaa sekä tarvittaessa lypsää ne.

2. Lypsylehmät on lypsettävä vähintään 12 tunnin väliajoin.

3. Voidakseen antaa mainitun hoidon on hoitajalla tarvittaessa oltava apunaan sopiva valaisin.

12 artikla

Eläimet, jotka matkan aikana sairastuvat tai loukkaantuvat on mahdollisimman nopeasti saatava eläinlääkärin hoitoon ja tarvittaessa teurastettava tavalla, jolla ne välttyvät tarpeettomilta kärsimyksiltä.

13 artikla

Eläimet saa kuormata vain perusteellisesti puhdistettuihin kulkuneuvoihin tai säiliöihin. Kuolleet eläimet, pahnat ja ulosteet on poistettava mahdollisimman pian.

14 artikla

Article 12

Each Contracting Party may appoint one or more bodies from which the Standing Committee may request information and advice to assist it in its work. Contracting Parties shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe the names and addresses of such bodies.

Article 13

The Standing Committee shall submit to the Committee of Ministers of the Council of Europe, at the expiry of the third year after the entry into force of this Convention and of each further period of three years, a report on its work and on the functioning of the Convention, including if it deems it necessary proposals for amending the Convention

CHAPTER III
Final Provisions

Article 14

1. This Convention shall be open to signature by the member States of the Council of Europe and by the European Economic Community. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. This Convention shall enter into force six months after the date of the deposit of the fourth instrument of ratification, acceptance or approval by a member State of the Council of Europe.

3. In respect of a signatory Party ratifying, accepting or approving after the date referred to in paragraph 2 of this Article, the Convention shall enter into force six months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 15

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, upon such terms and conditions as it deems appropriate, invite any non-member State to accede thereto.

2. Such accession shall be effected by depositing with the Secretary General of the Council of Europe an instrument of accession which shall take effect six months after the date of its deposit.

Article 16

1. Any Contracting Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any Contracting Party may, when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Convention to any other territory or territories specified in

Eläimet on kuljetettava määränpäähensä mahdollisimman nopeasti ja viivytykset varsinkin vaihtoasemilla on saatava mahdollisimman lyhyiksi.

15 artikla

Jotta maahantuontia ja kauttakuljetusta koskevat muodollisuudet voitaisiin toimittaa mahdollisimman nopeasti, on eläinlähetyksistä mahdollisimman ajoissa lähetettävä ilmoitus valvontapisteisiin. Näiden muodollisuuksien kohdalla tulee eläinlähetyksille antaa etusija.

16 artikla

Valvontapisteisiin, joissa suoritetaan terveystarkastus ja joiden kautta kuljetetaan säännöllisesti huomattavia määriä eläimiä, on järjestettävä lepo-, syöttö- ja juottomahdollisuudet.

B. RAUTATEITSE SUORITETTAVIA KULJETUKSIA KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

17 artikla

Rautatievaunut, joissa kuljetetaan eläimiä, tulee varustaa merkillä, joka tarkoittaa elävää eläintä. Mikäli erityisesti eläinten kuljetukseen soveltuvia vaunuja ei ole saatavana, on eläimet kuljetettava umpinaisissa, nopeasti kuljetettavissa vaunuissa, joissa on tarpeeksi suuret tuuletusaukot. Niiden tulee olla rakenteeltaan sellaiset, etteivät eläimet pääse karkaamaan ja että ne ovat turvalliset eläimille. Vaunujen tulee sisäpuolelta olla puuta tai muuta sopivaa sileätä ainetta, johon on sopivalle korkeudelle kiinnitetty renkaita tai tankoja, joihin eläimet voi sitoa.

18 artikla

Kavioeläimet on sidottava niin, että ne joko katsovat kaikki samaan suuntaan tai toisiaan. Nuoria kouluttamattomia eläimiä ei saa kuitenkaan pitää sidottuina.

19 artikla

Suuret eläimet on kuormattava niin, että hoitaja voi kulkea niiden välistä.

20 artikla

Kun 7 artiklan määräysten mukaisesti eläimet on erotettava toisistaan, voidaan se tehdä joko sitomalla ne eri puolille vaunua, jos tila sallii, tai asettamalla sopivia väliseiniä.

21 artikla

Junia koottaessa ja muutoin vaunuja liikuteltaessa on ryhdyttävä kaikkiin varotoimenpiteisiin eläimiä sisältävien vaunujen äkkinäiseen nykäysten tai heilahdusten estämiseksi.

the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

3. Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down in Article 17 of this Convention.

Article 17

1. Any Contracting Party may, in so far as it is concerned, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification.

Article 18

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any Contracting Party not a Member of the Council of:

a. any signature;

b. any deposit of an instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 14 and 15 thereof;

d. any Recommendation of the kind referred to in paragraph 1 of Article 9 and the date on which it takes effect;

e. any notification received in pursuance of the provisions of paragraph 3 of Article 9;

f. any communication received in pursuance of the provisions of Article 12;

g. any declaration received in pursuance of the provisions of paragraphs 2 and 3 of Article 16;

h. any notification received in pursuance of the provisions of Article 17 and the date on which denunciation takes effect.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, has signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 10th day of March 1976, in English and in French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding Parties.

C. MAANTEITSE SUORITETTAVIA KULJETUKSIA KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

22 artikla

Ajoneuvojen on oltava rakenteeltaan sellaisia, etteivät eläimet pääse karkaamaan ja toisaalta turvallisia eläimille. Niissä on myös oltava katto, joka tehokkaasti suojaa eläimiä sääolosuhteita vastaan.

23 artikla

Suuria eläimiä kuljettavissa ajoneuvoissa on oltava sitomismahdollisuudet tavallisesti sidottuina pidettäviä eläimiä varten. Ajoneuvoja jaettaessa eri osiin, on väliseinien oltava vahvatekoisia.

24 artikla

Ajoneuvoissa on oltava 8 artiklan vaatimusten mukainen ramppi.

D. VESITSE SUORITETTAVIA KULJETUKSIA KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

25 artikla

Alusten on oltava varustetut niin, etteivät eläimet kuljetuksen aikana loukkaannu tai joudu tarpeettomasti kärsimään.

26 artikla

Eläimiä ei saa kuljettaa kannella muutoin kuin asianmukaisesti vahvistetuissa, toimivaltaisen viranomaisen hyväksymissä säiliöissä tai rakennelmissa, jotka suojaavat eläimiä merta ja sääolosuhteita vastaan.

27 artikla

Eläimet on pidettävä sidottuina tai asianmukaisesti karsinoihin tai säiliöihin sijoitettuna.

28 artikla

Karsinoiden ja säiliöiden välissä on oltava käytäviä siten, että kaikkiin karsinoihin ja säiliöihin on sisäänpääsymahdollisuus. Valaisimia on oltava käytettävissä.

29 artikla

Hoitajia on oltava tarpeen mukaan, ottaen huomioon kuljettavien eläinten lukumäärä ja matkan pituus

30 artikla

Kaikissa aluksen osissa, joissa eläimiä pidetään on oltava viemäri ja ne on pidettävä puhtaina.

31 artikla

Aluksessa tulee tarvittaessa olla sopiva, toimivaltaisen

viranomaisen hyväksymä väline eläinten tappamiseksi.

32 artikla

Alukset, joita käytetään eläinten kuljetukseen on ennen lähtöä varustettava niin, että juomavettä ja ruokaa on lähettäjämääränsä toimivaltaisen viranomaisen katsoman mukaan riittävästi, ottaen huomioon kuljetettavien eläinten laji ja lukumäärä sekä matkan pituus.

33 artikla

Aluksessa on oltava mahdollisuus matkan aikana eristää sairaita tai loukkaantuneita eläimiä ja tarvittaessa antaa ensiapua.

34 artikla

25-33 artiklojen määräyksiä ei sovelleta kuljetettaessa eläimiä lautalla tai vastaavalla aluksella junavaunuissa tai kuorma-autoissa.

E. ELÄINTEN KULJETUSTA ILMATEITSE KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

35 artikla

Eläimet on kuljetettava lajilleen sopivissa säiliöissä tai pilttuissa. Näistä vaatimuksista voidaan sallia poikkeuksia, mikäli eläinten kiinnipysyminen on muutoin asianmukaisesti järjestetty.

36 artikla

Varotoimenpiteisiin on ryhdyttävä erityisen korkeiden tai alhaisten lämpötilojen välttämiseksi ilma-aluksessa, ottaen huomioon eläinten lajin. Lisäksi jyrkkiä muutoksia ilmanpaineessa on vältettävä.

37 artikla

Rahti-ilma-aluksessa on tarvittaessa oltava sopiva, toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä väline eläinten tappamiseksi.

III LUKU

Kotieläiminä pidettävät linnut ja kanit

38 artikla

Seuraavia II luvun määräyksiä sovelletaan vaadittavat muutokset huomioonottaen kotieläiminä pidettävien lintujen ja kaniin kuljetukseen: 6 artiklan 1&emdash;3 kohdat, 7, 13-17, 21, 22, 25-30, 32 sekä 34-36 artiklat.

39 artikla

1. Sairaiden tai loukkaantuneiden eläinten ei katsota olevan matkan edellyttämässä kunnossa. Matkan aikana sairastuneille tai loukkaantuneille on annettava ensiapua mahdollisimman pian ja tarvittaessa järjestettävä eläinlääkärintarkastus.

2. Jos säiliöissä olevat eläimet monikerroksisessa kuorma-autossa tai ajoneuvossa kuormataan päällekkäin, on varmistauduttava siitä, ettei ulostetta tai muuta ainetta putoa alla olevien eläinten päälle.

3. Sopivaa ruokaa ja tarvittaessa vettä on oltava riittävästi, lukuunottamatta seuraavia tapauksia:

a) matkan kestäessä vähemmän kuin 12 tuntia;

b) kaikkien lajien linnunpoikia kuljettaessa matkan kestäessä vähemmän kuin 24 tuntia, edellyttäen että matka on tehty 72 tunnin kuluessa kuoriutumisesta.

IV LUKU

Kotieläiminä pidettävät koirat ja kissat

40 artikla

1. Tämän luvun määräyksiä sovelletaan kaikkiin kotieläiminä pidettävien kissojen ja koirien kuljetuksiin, lukuunottamatta tapauksia, joissa omistaja tai omistajan edustaja seuraa mukana.

2. Seuraavia II luvun määräyksiä sovelletaan vaadittavat muutokset huomioonottaen kotieläiminä pidettäviä kissoja ja koiria kuljettaessa: 4 artikla, 6 artiklan 1-3 kohdat, 7, 9, 10 artiklat, 11 artiklan 1 ja 3 kohdat 12-17, 20-23, 25-29 sekä 31-37 artiklat.

41 artikla

Kuljetusten aikana on eläimille annettava ruokaa vähintään 24 tunnin väliajoin ja vettä vähintään 12 tunnin väliajoin. Ruokkimisesta ja juottamisesta on oltava selvät kirjalliset ohjeet. Juoksuaikana nartut on erotettava koiraista.

V LUKU

Muut imettäväiset ja linnut

42 artikla

1. Tämän luvun määräyksiä sovelletaan niiden imettäväisten ja lintujen kuljetukseen, joita edellisten lukujen määräykset eivät koske.

2. Seuraavia II luvun määräyksiä sovelletaan vaadittavat muutokset huomioonottaen tässä luvussa käsiteltävien lajien kuljetukseen: 4 ja 5 artiklat, 6 artiklan 1-3 kohdat, 7-10 artiklat, 11 artiklan 1 ja 3 kohdat, 12-17 artiklat sekä 20-37 artiklat.

43 artikla

Eläimiä saa kuljettaa ainoastaan rakenteeltaan asianmukaisissa ajoneuvoissa tai säiliöissä, joihin on tarvittaessa merkittävä varoitus, että ne sisältävät arkoja tai vaarallisia villieläimiä. Lisäksi niiden ruokkimisesta, juottamisesta ja mahdollisesti tarvittavasta erikoishoidosta on annettava tarkat kirjalliset ohjeet.

44 artikla

Sarvellisia eläimiä ei saa kuljettaa sarvienvaihtoaikana, mikäli erityisiin varotoimenpiteisiin ei ole ryhdytty.

45 artikla

Tässä luvussa tarkoitetut eläimet on hoidettava 43 artiklassa mainittujen ohjeiden mukaisesti.

VI LUKU Vaihtolämpöiset eläimet

46 artikla

Vaihtolämpöiset eläimet on kuljetettava säiliöissä ja olosuhteissa, joissa tuuletus, lämpötila, vesi- ja happimäärä vastaavat kyseisen lajin tarpeita. Eläimet on kuljetettava määränpäähensä mahdollisimman pian.

VII LUKU

Kiistojen selvittäminen

47 artikla

1. Tämän yleissopimuksen määräysten tulkinnasta tai soveltamisesta johtuvista kiistoista neuvottelevat asianomaisten sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset keskenään. Jokainen sopimuspuoli ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille toimivaltaisten viranomaistensa nimet ja osoitteet.

2. Jos kiistaa ei tällä tavoin selvitetä, saatetaan se jommankumman osapuolen pyynnöstä välitysoikeuden ratkaistavaksi. Kumpikin osapuoli nimeää yhden välimiehen ja nämä kaksi nimeävät kolmannen, joka toimii puheenjohtajana. Jos jompikumpi kiistan osapuoli ei kolmen kuukauden kuluessa välitysmenettelypyynnön esittämisestä ole nimennyt välimestä, nimeää hänet toisen osapuolen pyynnöstä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja on jommankumman kiistan osapuolen kansalainen, siirretään tämä tehtävä varapuheenjohtajalle ja jos varapuheenjohtajakin on jommankumman kiistan osapuolen kansalainen, vanhimmalle tuomioistuimen tuomarille, joka ei ole kummankaan kiistan osapuolen kansalainen. Samaa menetelmää käytetään, jos välimiehet eivät pysty nimeämään puheenjohtajaansa.

3. Välitysoikeus määrää itse sisäisen työjärjestyksensä. Sen päätökset tehdään enemmistäänestyksellä. Sen tähän yleissopimukseen perustuva päätös on lopullinen.

VIII LUKU

Loppumääräykset

48 artikla

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten kaikille Euroopan neuvoston jäsenvaltioille. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

2. Tämä yleissopimus tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua neljännen ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettamisesta.

3. Allekirjoittajavaltion kohdalta, joka myöhemmin ratifioi tai hyväksyy tämän yleissopimuksen, yleissopimus tulee voimaan kuusi kuukautta asianomaisen valtion ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettamisesta.

49 artikla

1. Tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen voi Euroopan neuvoston Ministerikomitea kutsua minkä tahansa Euroopan neuvostoon kuulumattoman valtion liittymään yleissopimukseen.

2. Tällainen liittyminen tapahtuu tallettamalla Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan liittymiskirja, joka tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua tallettamispäivästä.

50 artikla

1. Jokainen sopimuspuoli voi talletteessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa nimenomaisesti luetella, millä alueella tai alueilla tätä yleissopimusta sovelletaan.

2. Jokainen sopimuspuoli voi tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa tai jonakin myöhempänä ajankohtana Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella laajentaa tämän yleissopimuksen soveltamispiirin käsittämään ilmoituksessa mainittua muuta aluetta tai alueita, joiden kansainvälisistä suhteista asianomainen valtio on vastuussa tai joiden puolesta se on valtuutettu tekemään sitoumuksia.

3. Jokainen tämän artiklan edellisen kohdan mukaisesti asianomaisessa ilmoituksessa mainittua aluetta koskeva ilmoitus voidaan peruuttaa tämän yleissopimuksen 51 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

51 artikla

1. Tämä yleissopimus on voimassa määräämättömän ajan.

2. Jokainen sopimuspuoli voi Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella omalta osaltaan irtisanoa tämän yleissopimuksen.

3. Irtisanominen tulee voimaan kuusi kuukautta sen jälkeen kun pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

52 artikla

Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa neuvoston jäsenvaltioille ja muille tähän yleissopimukseen liittyneille valtioille

a) kaikista allekirjoituksista;

b) kaikista ratifioimis-, hyväksymis- ja liittymiskirjojen

tallettamisista;

c) jokaisesta 48 artiklan mukaisesta tämän yleissopimuksen voimaantulopäivästä;

d) jokaisesta 50 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti vastaanotetusta ilmoituksesta;

e) jokaisesta 51 artiklan määräysten mukaisesti vastaanotetusta ilmoituksesta sekä päivästä, jolloin irtisanominen tulee voimaan;

f) jokaisesta 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti vastaanotetusta ilmoituksesta.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet asianmukaisesti siihen valtuutettuina ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Pariisissa 13 päivänä joulukuuta 1968 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jotka molemmat ovat yhtä todistusvoimaiset ja jotka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa niistä oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille allekirjoittaja- ja liittyjävaltioille.